

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 144

17 Ιουνίου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3983

Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που προβλέπεται να εκδοθούν κατ' εξουσιοδότησή του, εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 «Περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία - πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική)» (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L164/19/25.6.2008) και θεσπίζονται κανόνες, μέτρα και διαδικασίες που αποσκοπούν στη διαμόρφωση και εφαρμογή εθνικής περιβαλλοντικής στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των θαλάσσιων υδάτων, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του νόμου.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/56/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2 (άρθρο 1 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Σκοπός - Αντικείμενο

1. Με τον παρόντα νόμο καθορίζεται το πλαίσιο για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που αποσκοπούν στην επίτευξη ή τη διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για το θαλάσσιο περιβάλλον το αργότερο έως το έτος 2020.

2. Για το σκοπό αυτόν αναπτύσσονται και εφαρμόζονται στρατηγικές για τη θάλασσα, με τη λήψη μέτρων τα οποία:

α) εξασφαλίζουν την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, προλαμβάνουν την επιδείνωσή του ή, όταν αυτό είναι δυνατόν, αποκαθιστούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα, σε περιοχές όπου αυτά έχουν υποστεί αρνητικές επιδράσεις,

β) προλαμβάνουν και μειώνουν τις εναποθέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, με στόχο τη σταδιακή εξάλειψη της ρύπανσης όπως ορίζεται στην παρ. 8 του άρθρου 4, για να εξασφαλίσουν ότι δεν θα υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις ή κίνδυνοι για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, τα θαλάσσια οικοσυστήματα, την ανθρώπινη υγεία ή τις νόμιμες χρήσεις της θάλασσας.

3. Για τη διαχείριση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, οι θαλάσσιες στρατηγικές ακολουθούν την οικοσυστημική προσέγγιση, που εξασφαλίζει ότι η συνολική πίεση των δραστηριοτήτων αυτών παραμένει σε επίπεδα που είναι συμβατά με την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν και την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών από τη σημερινή και τις μελλοντικές γενεές.

4. Ο νόμος συντελεί στη συνοχή των περιβαλλοντικών παραμέτρων και αποσκοπεί στη διασφάλιση της ενσωμάτωσής τους στις διάφορες πολιτικές, συμφωνίες και νομοθετικά μέτρα που σχετίζονται με το θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 3 (άρθρο 2 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Πεδίο εφαρμογής

1. Ο νόμος εφαρμόζεται σε όλα τα θαλάσσια ύδατα, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 4, και λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις στην ποιότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προέρχονται από τρίτες χώρες στην ίδια θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή.

2. Ο νόμος δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες με αποκλειστικό σκοπό την άμυνα ή την εθνική ασφάλεια. Ωστόσο, οι αρμόδιες εμπλεκόμενες αρχές προσπαθούν να εξασφαλίζουν ότι, στο μέτρο που είναι λογικό και εφικτό, οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνται κατά τρόπο συμβατό με τους στόχους του νόμου.

Άρθρο 4
(άρθρο 3 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Ορισμοί

Κατά την έννοια του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του νοούνται ως:

1. «Θαλάσσια ύδατα»:
  - α) τα ύδατα, ο θαλάσσιος βυθός και το υπέδαφος στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης από την οποία μετρείται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, έως τα όρια της περιοχής όπου η Ελληνική Δημοκρατία ή άλλο κράτος - μέλος έχει κυριαρχικά δικαιώματα ή/και ασκεί δικαιοδοσία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, που κυρώθηκε με το ν. 2321 /1995 (Α'136), και
  - β) τα παράκτια ύδατα, όπως ορίζονται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 (Α' 280), ο πυθμένας και το υπέδαφός του, στο βαθμό που ιδιαίτερες πτυχές της περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος δεν αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης από τον εν λόγω νόμο και το π.δ. 51/2007 (Α' 54) ή από άλλες εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις.
2. «Θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή»: μια θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή που προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5. Η θαλάσσια περιοχή και οι υποπεριοχές της ορίζονται με σκοπό την ευκολότερη εφαρμογή του νόμου και οριοθετούνται με συνεκτίμηση υδρολογικών, ωκεανογραφικών και βιογεωγραφικών χαρακτηριστικών.
3. «Θαλάσσια στρατηγική»: η στρατηγική που χαράσσεται και εφαρμόζεται για κάθε συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6.
4. «Περιβαλλοντική κατάσταση»: η συνολική κατάσταση του περιβάλλοντος στα θαλάσσια ύδατα, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή, τη λειτουργία και τις διεργασίες των συστατικών των θαλάσσιων οικοσυστημάτων από κοινού με τους φυσικούς, γεωγραφικούς, βιολογικούς, γεωλογικούς και κλιματικούς παράγοντες, καθώς και τις φυσικές, ηχητικές και χημικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες μέσα ή έξω από μια συγκεκριμένη υποπεριοχή.
5. «Καλή περιβαλλοντική κατάσταση»: η περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων, στην οποία τα ύδατα αυτά παρέχουν οικολογικά ποικίλους και δυναμικούς ωκεανούς και θάλασσες καθαρές, υγιείς και παραγωγικές στα πλαίσια των εγγενών συνθηκών τους και όπου η χρήση του θαλάσσιου περιβάλλοντος βρίσκεται σε επίπεδο αειφορίας, διασφαλίζοντας έτσι τις δυνατότητες για χρήσεις και δραστηριότητες από τη σημερινή και τις μελλοντικές γενεές, δηλαδή:
  - α) δομή, λειτουργίες και διεργασίες των συστατικών των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, από κοινού με τους συνδεδεμένους γεωγραφικούς, γεωλογικούς και κλιματικούς παράγοντες, που επιτρέπουν στα εν λόγω οικοσυστήματα να λειτουργούν πλήρως και να διατηρούν την ανθεκτικότητά τους απέναντι στην ανθρωπογενή περιβαλλοντική αλλαγή. Τα θαλάσσια είδη και οι οικοτόποι/ενδιαιτήματα προστατεύονται, η ανθρωπογενής υποβάθμιση της βιοποικιλότητας προλαμβάνεται και τα διάφορα βιολογικά στοιχεία που συνθέτουν το οικοσύστημα λειτουργούν σε ισορροπία,

β) υδρομορφολογικές, φυσικές και χημικές ιδιότητες των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοτήτων εκείνων που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες στη συγκεκριμένη υποπεριοχή, οι οποίες υποστηρίζουν τα εν λόγω οικοσυστήματα. Οι ανθρωπογενείς εναποθέσεις ουσιών και ενέργειας, περιλαμβανομένου του θορύβου στο θαλάσσιο περιβάλλον δεν προκαλούν επιπτώσεις ρύπανσης.

Η καλή περιβαλλοντική κατάσταση προσδιορίζεται στο επίπεδο της θαλάσσιας υποπεριοχής σύμφωνα με το άρθρο 5, με βάση τα χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής του Παραρτήματος Ι. Για να επιτευχθεί ο στόχος της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης εφαρμόζεται η κατάλληλη διαχείριση με βάση την οικοσυστημική προσέγγιση.

6. «Κριτήρια»: διακριτά τεχνικά γνωρίσματα τα οποία είναι συναφή με χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής.

7. «Περιβαλλοντικός στόχος»: η ποιοτική ή ποσοτική αναφορά στην επιθυμητή κατάσταση των διαφόρων συστατικών των θαλάσσιων υδάτων και των πιέσεων και επιδράσεων στα ύδατα αυτά, σε κάθε συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή. Οι περιβαλλοντικοί στόχοι καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10.

8. «Ρύπανση»: η άμεση ή έμμεση εισαγωγή ουσιών ή ενέργειας στο θαλάσσιο περιβάλλον ως αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου και του ανθρωπογενούς υποθαλάσσιου θορύβου, οι επιπτώσεις των οποίων έχουν ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται:

- α) να είναι επιβλαβείς για τους ζωντανούς οργανισμούς και τα θαλάσσια οικοσυστήματα, καταλήγοντας ιδίως στην απώλεια βιοποικιλότητας,
- β) να θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία,
- γ) να εμποδίζουν τις θαλάσσιες δραστηριότητες όπως η αλιεία, ο τουρισμός και η αναψυχή, καθώς και άλλες νόμιμες χρήσεις της θάλασσας,
- δ) να υποβαθμίζουν ποιοτικά τη χρήση των θαλάσσιων υδάτων και να μειώνουν την ελκυστικότητά τους ή γενικότερα να υποβαθμίζουν την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών.

9. «Περιφερειακή συνεργασία»: η συνεργασία και ο συντονισμός δραστηριοτήτων μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και κρατών - μελών και, όταν είναι δυνατόν, με τρίτες χώρες που μοιράζονται την ίδια θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή, με σκοπό τη διαμόρφωση και εφαρμογή θαλάσσιων στρατηγικών για το περιβάλλον.

10. «Περιφερειακή σύμβαση για τη θάλασσα»: οποιαδήποτε διεθνής σύμβαση ή διεθνής συμφωνία με το διευθύνον όργανό της που έχει συσταθεί με σκοπό την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, της θαλάσσιας περιοχής και των υποπεριοχών που αναφέρονται στο άρθρο 5.

Για την περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας ως Περιφερειακή Σύμβαση νοείται η Σύμβαση για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και των Παράκτιων Περιοχών της Μεσογείου Θάλασσας «Σύμβαση της Βαρκελώνης», η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 855/1978 (Α'235) και τα Πρωτόκολλα της στα οποία η Ελληνική Δημοκρατία είναι Συμβαλλόμενο Μέρος.

11. «Αρμόδια αρχή»: η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με το άρθρο 19.

Άρθρο 5
(άρθρο 4 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Θαλάσσια περιοχή και υποπεριοχές

1. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το νόμο, λαμβάνεται δεόντως υπόψη ότι τα θαλάσσια ύδατα, όπως ορίζονται στην παρ.1 του άρθρου 4, τα οποία υπάγονται στην κυριαρχία της Ελληνικής Δημοκρατίας ή εντός των οποίων αυτή ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της θαλάσσιας περιοχής της Μεσογείου.

2. Η αρμόδια αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες κάποιας συγκεκριμένης περιοχής, μπορεί να εφαρμόζει το νόμο σε υποδιαίρεσεις ανάλογου επιπέδου των θαλάσσιων υδάτων της παραγράφου 1. Η οριοθέτηση των εν λόγω υποδιαίρεσεων γίνεται κατά τρόπο σύμφωνο με τις ακόλουθες θαλάσσιες υποπεριοχές της Μεσογείου Θαλάσσης:

- α) την Αδριατική Θάλασσα,
  - β) το Ιόνιο Πέλαγος και την Κεντρική Μεσόγειο,
  - γ) το Αιγαίο Πέλαγος - Την Ανατολική Μεσόγειο (Θάλασσα της Λεβαντίνης).
3. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε υποδιαίρεση μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 26 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ, αλλά έχει τη δυνατότητα να επανεξετάζει τις υποδιαίρεσεις αυτές μετά την ολοκλήρωση της αρχικής αξιολόγησης, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση α' της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 6.

Άρθρο 6
(άρθρο 5 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Θαλάσσιες στρατηγικές

1. Για κάθε συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή της Μεσογείου, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 5, αναπτύσσεται μια θαλάσσια στρατηγική, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης που προβλέπεται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2.

2. Όταν μία θαλάσσια υποπεριοχή της Μεσογείου εκτείνεται στα θαλάσσια ύδατα της Ελληνικής Δημοκρατίας και στα θαλάσσια ύδατα άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρμόδια αρχή ακολουθώντας τις γενικές κατευθύνσεις της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ) του άρθρου 18, συνεργάζεται με την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, μέσα σε κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, πραγματοποιείται συντονισμός των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του νόμου, και ιδίως των διαφόρων στοιχείων των θαλάσσιων στρατηγικών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β'. Ο συντονισμός αυτός στοχεύει στη συνεκτικότητα των θαλάσσιων στρατηγικών σε ολόκληρη τη συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή, σύμφωνα με το ακόλουθο σχέδιο δράσης επί του οποίου τα ενδιαφερόμενα μέρη επιδιώκουν την επίτευξη κοινής προσέγγισης:

- α) Προετοιμασία:
  - αα) Αρχική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των αντίστοιχων υδάτων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται σε αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 8, η οποία ολοκληρώνεται έως τις 15 Ιουλίου 2012.

- ββ) Προσδιορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των αντίστοιχων υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 9, που ολοκληρώνεται έως τις 15 Ιουλίου 2012.

- γγ) Καθορισμός σειράς περιβαλλοντικών στόχων και συναφών δεικτών, έως τις 15 Ιουλίου 2012, σύμφωνα με το άρθρο 10.

- δδ) Θέσπιση και εφαρμογή, έως τις 15 Ιουλίου 2014, προγράμματος παρακολούθησης για τη συνεχή αξιολόγηση και την τακτική αναπροσαρμογή των στόχων σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 11, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από την κείμενη εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

- β) Προγράμματα μέτρων:

- αα) Κατάρτιση Προγραμματίων Μέτρων, το αργότερο έως το 2015, με στόχο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 12.

- ββ) Έναρξη λειτουργίας των προαναφερθέντων προγραμμάτων, το αργότερο έως το 2016, σύμφωνα με το άρθρο 12.

3. Όπου η Ελληνική Δημοκρατία έχει σύνορα με άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα στην ίδια θαλάσσια υποπεριοχή που εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου, στην οποία η κατάσταση της θάλασσας είναι κρίσιμη σε βαθμό ώστε να απαιτείται επείγουσα δράση, τα ενδιαφερόμενα μέρη εκπονούν ένα κοινό σχέδιο δράσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει την επίτευξη της έναρξης εφαρμογής των προγραμμάτων μέτρων, καθώς και, ενδεχομένως, αυστηρότερα προστατευτικά μέτρα, με την προϋπόθεση ότι αυτά δεν θα αποτρέπουν την επίτευξη ή τη διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης σε κάποια άλλη θαλάσσια υποπεριοχή. Στις περιπτώσεις αυτές η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμά τους και ενεργεί αναλόγως, με στόχο την ένταξη αυτής της υποπεριοχής σε πιλοτικό σχέδιο, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ.

Άρθρο 7
(άρθρο 6 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Περιφερειακή συνεργασία

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο συντονισμός που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 6, αξιοποιούνται, εφόσον είναι εφικτό και σκόπιμο, οι καθιερωμένες περιφερειακές θεσμικές δομές συνεργασίας, μεταξύ των οποίων οι προβλεπόμενες από την Περιφερειακή Σύμβαση για τη Μεσόγειο Θάλασσα, όπως ορίζεται στην παρ.10 του άρθρου 4, στην οποία υπάγεται η συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή.

2. Με σκοπό τη θέσπιση και εφαρμογή θαλάσσιων στρατηγικών για τη θάλασσα, η αρμόδια αρχή χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα διεθνή πλαίσια, όπως οι μηχανισμοί και οι δομές της Περιφερειακής Σύμβασης για τη Μεσόγειο Θάλασσα, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια μέσα σε κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, προκειμένου να συντονίζει τις ενέργειές της με τρίτες χώρες που ασκούν κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία σε ύδατα της ίδιας θαλάσσιας υποπεριοχής.

Στο πλαίσιο αυτό, αξιοποιούνται κατά το δυνατόν προγράμματα και δραστηριότητες που υφίστανται στο πλαίσιο δομών που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, όπως η Περιφερειακή Σύμβαση για την περιοχή της Μεσογείου Θαλάσσης.

3. Ο συντονισμός και η συνεργασία επεκτείνονται, όπου αρμόζει, σε όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη λεκάνη απορροής μιας θαλάσσιας υποπεριοχής, περιλαμβανομένων των περικλειστων χωρών, ούτως ώστε η αρμόδια αρχή, μέσα στη συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή, να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της που προβλέπονται στο νόμο, χρησιμοποιώντας καθιερωμένες δομές συνεργασίας που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, καθώς και στο ν. 3199/2003 (Α' 280) και στο π.δ. 51/2007 (Α' 54), που εκδόθηκαν σε συμμόρφωση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ΕΕL 327/1/2000) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Άρθρο 8 (άρθρο 8 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Αξιολόγηση

1. Για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή της Μεσογείου διενεργείται αρχική αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα διαθέσιμα στοιχεία, η οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνει:

α) Ανάλυση των βασικών γνωρισμάτων και χαρακτηριστικών και της υφιστάμενης περιβαλλοντικής κατάστασης των εν λόγω υδάτων, με βάση τους ενδεικτικούς κατάλογους στοιχείων του Πίνακα 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ. Η ανάλυση αυτή καλύπτει τους τύπους οικοτόπων/ενδιατημάτων, τα βιολογικά στοιχεία, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά και την υδρομορφολογία.

β) Ανάλυση των κυριότερων πιέσεων και επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας, στην περιβαλλοντική κατάσταση των εν λόγω υδάτων η οποία:

αα) βασίζεται στους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων του Πίνακα 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ, η οποία καλύπτει την ποιοτική και ποσοτική αναλογία των επι μέρους πιέσεων, καθώς και τις διακρινόμενες τάσεις,

ββ) καλύπτει τις κύριες αθροιστικές και συνεργειακές επιπτώσεις, και

γγ) λαμβάνει υπόψη τις σχετικές αξιολογήσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική ή κοινοτική νομοθεσία.

γ) Οικονομική και κοινωνική ανάλυση της χρήσης των εν λόγω υδάτων και του κόστους της υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

2. Οι αναλύσεις της παραγράφου 1 λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα στοιχεία που αφορούν τα «παράκτια ύδατα», τα «μεταβατικά ύδατα», όπως ορίζονται στις περιπτώσεις στ' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 και την αιγιαλίτιδα ζώνη, που καλύπτονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία και ιδίως από το ν. 3199/2003 και το π.δ. 51/2007. Λαμβάνουν επίσης υπόψη, ή χρησιμοποιούν ως βάση, άλλες συναφείς αξιολογήσεις, όπως οι διενεργούμενες από κοινού στο πλαίσιο της Περιφερειακής Σύμβασης για τη Μεσόγειο Θάλασσα, ώστε να προκύπτει μια καθολική αξιολόγηση της κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

3. Κατά την προετοιμασία των αξιολογήσεων στο πλαίσιο της παραγράφου 1, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, μέσω του συντονισμού που προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7, ώστε να εξασφαλίζεται ότι:

α) Οι μέθοδοι αξιολόγησης είναι ομοιόμορφες σε όλες τις θαλάσσιες υποπεριοχές της Μεσογείου,

β) Οι διασυνοριακές επιπτώσεις και τα διασυνοριακά χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη.

Άρθρο 9 (άρθρο 9 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Προσδιορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης

1. Με βάση την αρχική αξιολόγηση, σύμφωνα με το άρθρο 8, για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, η αρμόδια αρχή καθορίζει μια δέσμη χαρακτηριστικών της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, βάσει των παραμέτρων ποιοτικής περιγραφής που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.

2. Στη περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων που αναφέρονται στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ και ιδίως τους τύπους οικοτόπων/ενδιατημάτων, τα βιολογικά στοιχεία, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά, και την υδρομορφολογία. Επίσης συνεκτιμά τις πιέσεις που ασκούνται και τις επιπτώσεις που επιφέρουν οι ανθρωπίνες δραστηριότητες σε κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, έχοντας υπόψη τον ενδεικτικό κατάλογο που περιέχεται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ.

3. Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 8 και τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, μέσα σε τρεις μήνες από την ολοκλήρωσή τους.

4. Τα κριτήρια και τα μεθοδολογικά πρότυπα που χρησιμοποιούνται, καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ.

Άρθρο 10 (άρθρο 10 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Καθορισμός περιβαλλοντικών στόχων

1. Με βάση την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8, η αρμόδια αρχή καθορίζει για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή της Μεσογείου, αναλυτική δέσμη περιβαλλοντικών στόχων και δεικτών για τα θαλάσσια ύδατά τους με στόχο τον προσανατολισμό των δράσεων προς μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση στο θαλάσσιο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τους ενδεικτικούς καταλόγους πιέσεων και επιπτώσεων, του Πίνακα 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ, και χαρακτηριστικών του Παραρτήματος ΙV.

2. Κατά τον καθορισμό των ανωτέρω στόχων και δεικτών, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των υφιστάμενων σε εθνικό, κοινοτικό ή διεθνές επίπεδο αντίστοιχων περιβαλλοντικών στόχων όσον αφορά τα εν λόγω θαλάσσια ύδατα, διασφαλίζοντας ότι οι στόχοι είναι συμβατοί μεταξύ τους, καθώς και ότι λαμβάνονται υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, οι σχετικές διασυνοριακές επιπτώσεις και τα διασυνοριακά χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

3. Οι περιβαλλοντικοί στόχοι εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τους προαναφερόμενους περιβαλλοντικούς στόχους, μέσα σε τρεις μήνες από την θέσπισή τους.

Άρθρο 11
(άρθρο 11 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Προγράμματα παρακολούθησης

1. Με βάση την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 8, η αρμόδια αρχή διαμορφώνει και υλοποιεί συντονισμένα, προγράμματα παρακολούθησης, για τη συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων, με βάση τους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων που περιέχονται στο Παράρτημα ΙΙΙ και τον κατάλογο του Παραρτήματος V και σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10.

Τα προγράμματα παρακολούθησης που διενεργούνται μέσα στις θαλάσσιες υποπεριοχές της Μεσογείου πρέπει να είναι συμβατά μεταξύ τους, καθώς και με τις διατάξεις σχετικά με αξιολόγηση και παρακολούθηση που έχουν θεσπισθεί από την κείμενη εθνική νομοθεσία και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα από την 37338/1807/2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β'1495), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (Ειδική Έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων EEL 15/202/1979), όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων EEL 20.7.2010) και την 33318/3028/1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β'1289), όπως τροποποιήθηκε με την 14849/853/2008 κοινή υπουργική απόφαση (Β'645), που εκδόθηκαν σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων EEL 206/7/1992), ή με τις σχετικές διατάξεις που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες.

2. Όταν μία θαλάσσια υποπεριοχή της Μεσογείου εκτείνεται στα θαλάσσια ύδατα της Ελληνικής Δημοκρατίας και στα θαλάσσια ύδατα άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αρμόδιες εθνικές αρχές καταρτίζουν προγράμματα παρακολούθησης σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους και συνεργάζονται, για λόγους συνεκτικότητας και συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται ότι:

α) Οι μέθοδοι παρακολούθησης είναι ομοιόμορφες σε όλη τη θαλάσσια υποπεριοχή, ώστε να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των συμπερασμάτων της παρακολούθησης,

β) λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές διασυνοριακές επιπτώσεις και τα σχετικά διασυνοριακά χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

3. Τα προγράμματα παρακολούθησης εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα προγράμματα παρακολούθησης μέσα σε τρεις μήνες από την θέσπισή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ -
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΡΩΝ

Άρθρο 12

(άρθρο 13 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Προγράμματα μέτρων

1. Για κάθε συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή της Μεσογείου, η αρμόδια αρχή προσδιορίζει τα αναγκαία

μέτρα για να επιτευχθεί ή να διατηρηθεί στα θαλάσσια ύδατα η καλή περιβαλλοντική κατάσταση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9.

Τα μέτρα εκπονούνται με βάση την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 8, σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα VI.

2. Τα μέτρα που εκπονούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενσωματώνονται σε πρόγραμμα μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα μέτρα που απαιτούνται από την κείμενη εθνική νομοθεσία και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως από το ν. 3199/2003 και το π.δ 51/2007, την 5673/400/1997 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας (Β'192), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων EEL 135/40/1991) και τροποποιήθηκε με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 19661/1982/1999 (Β'1811) και 48392/939/2002 (Β'405), την 8600/416/2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β'356) που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων EEL 64/37/2006) και την 51354/2641/2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β'1909), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2008/105/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων EEL 288/27/2007) ή από διεθνείς συμφωνίες.

3. Κατά την εκπόνηση του προγράμματος μέτρων σύμφωνα με την παράγραφο 2, αποδίδεται η δέουσα σημασία στην αιεφόρο ανάπτυξη και ιδίως στις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των μέτρων αυτών. Στο Εθνικό Πρόγραμμα Θαλάσσιας Στρατηγικής, που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 18, μπορεί να καθορίζεται το διοικητικό πλαίσιο, ώστε η ανωτέρω αλληλεπίδραση να είναι επωφελής για την επίτευξη των στόχων και των δράσεων της αρμόδιας αρχής κατά την εφαρμογή του νόμου.

Τα μέτρα πρέπει να είναι οικονομικώς αποδοτικά και τεχνικώς εφικτά και πριν την υιοθέτησή τους η αρμόδια αρχή πρέπει να διενεργεί αξιολογήσεις των επιπτώσεων, καθώς και αναλύσεις κόστους-οφέλους.

4. Τα προγράμματα μέτρων περιλαμβάνουν μέτρα προστασίας του χώρου, που συμβάλλουν στη δημιουργία συνεκτικών και αντιπροσωπευτικών δικτύων προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών και καλύπτουν επαρκώς την ποικιλία των οικοσυστημάτων τα οποία συνθέτουν τις περιοχές αυτές, όπως οι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης δυνάμει της 33318/3028/1998 κοινής υπουργικής απόφασης και οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας δυνάμει της 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης, καθώς και οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές όπως έχουν συμφωνηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή από την Ελληνική Δημοκρατία και άλλο ενδιαφερόμενο κράτος - μέλος στο πλαίσιο διεθνών ή περιφερειακών συμφωνιών, στις οποίες είναι Συμβαλλόμενα Μέρη.

5. Όταν εκτιμάται ότι η διαχείριση μιας ανθρώπινης δραστηριότητας σε κοινοτικό ή διεθνές επίπεδο είναι πιθανόν να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, ιδίως στις περιοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 4, η αρμόδια αρχή μπορεί να απευθύνεται μεμονωμένα ή από κοινού με άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην αρμόδια αρχή ή στον αρμόδιο διεθνή οργανισμό, με στόχο την εξέταση και ενδεχόμενη λήψη μέτρων που ίσως είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του νόμου, ώστε να διαφυλαχθούν η ακεραιότητα, η δομή και η λειτουργία των οικοσυστημάτων που πρέπει να διατηρηθούν ή, όπου χρειάζεται, να αποκατασταθούν.

6. Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο μέχρι το 2013, πληροφορίες για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, σχετικά με τις περιοχές που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5.

7. Τα προγράμματα μέτρων αναφέρουν τις μεθόδους εφαρμογής τους και τον τρόπο που θα συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10.

8. Η αρμόδια αρχή εξετάζει τις συνέπειες των προγραμμάτων μέτρων για τα ύδατα που βρίσκονται εκτός των θαλάσσιων υδάτων όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών και, αν είναι δυνατόν, να υπάρξουν θετικές επιπτώσεις για τα ύδατα αυτά.

9. Τα προγράμματα μέτρων εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ) του άρθρου 18. Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα προγράμματα μέτρων, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο εμπλεκόμενο κράτος - μέλος, μέσα σε τρεις μήνες από τη θέσπισή τους.

10. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ, τα προγράμματα μέτρων αρχίζουν να εφαρμόζονται μέσα σε ένα έτος από τη θέσπισή τους.

Άρθρο 13 (άρθρο 14 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Εξαιρέσεις

1. Η αρμόδια αρχή μπορεί να προσδιορίζει τα σημεία στα θαλάσσια ύδατα όπου, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως δ', είναι αδύνατον με τη λήψη μέτρων να επιτευχθούν σε όλες τους τις πτυχές οι περιβαλλοντικοί στόχοι ή η καλή περιβαλλοντική κατάσταση ή, για τους λόγους που αναφέρονται στο εδάφιο ε', να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί μέσα στο σχετικό χρονοδιάγραμμα. Οι λόγοι είναι:

- α) η ανάληψη δράσης ή αδράνεια για την οποία δεν είναι υπεύθυνη η αρμόδια αρχή,
- β) οι φυσικές αιτίες,
- γ) η ανωτέρα βία,
- δ) τροποποιήσεις ή μεταβολές των φυσικών χαρακτηριστικών των θαλάσσιων υδάτων, λόγω δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται για λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος που κρίνονται σημαντικότεροι από τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, μεταξύ των οποίων και τυχόν διασυννοριακές επιπτώσεις,
- ε) οι φυσικές συνθήκες που δεν επιτρέπουν την έγκαιρη βελτίωση της κατάστασης των σχετικών θαλάσσιων υδάτων.

Η αρμόδια αρχή προσδιορίζει με σαφήνεια τα ανωτέρω σημεία στο πρόγραμμα μέτρων και αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την αιτιολόγηση της κρίσης της. Κατά τον προσδιορισμό, εξετάζονται οι συνέπειες για τα κράτη - μέλη στη σχετική θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή.

Ωστόσο η αρμόδια αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα κατά περίπτωση (ad hoc) μέτρα για την αδιάλειπτη επιδίωξη των περιβαλλοντικών στόχων, για την πρόληψη περαιτέρω υποβάθμισης της κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων που προσβάλλονται από τα αίτια που προσδιορίζονται στις περιπτώσεις β', γ' ή δ' και για το μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων στην αντίστοιχη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή ή στα θαλάσσια ύδατα άλλων κρατών - μελών.

2. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1, η αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι οι τροποποιήσεις ή μεταβολές δεν αποκλείουν οριστικά ή δεν θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στην αντίστοιχη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή ή στα θαλάσσια ύδατα άλλων κρατών - μελών.

3. Τα κατά περίπτωση μέτρα που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 ενσωματώνονται, στο μέτρο του εφικτού, στο πρόγραμμα μέτρων.

4. Η αρμόδια αρχή αναπτύσσει και εφαρμόζει όλα τα στοιχεία των θαλάσσιων στρατηγικών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6. Ωστόσο, όταν δεν υφίσταται σημαντικός κίνδυνος για το θαλάσσιο περιβάλλον ή όταν το κόστος ενδέχεται να είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με τους κινδύνους για το θαλάσσιο περιβάλλον, η αρμόδια αρχή δεν υποχρεούται, παρά μόνο για να γίνει σεβαστή η αρχική αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 8, να λαμβάνει ειδικά μέτρα, εφόσον όμως δεν πρόκειται να υπάρξει περαιτέρω επιδείνωση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Εάν η αρμόδια αρχή απέχει από τη λήψη μέτρων για οποιονδήποτε από τους ανωτέρω λόγους, αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την αναγκαία αιτιολόγηση για την απόφασή της, φροντίζοντας ώστε να μη γίνει οριστικά αδύνατη η επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης.

Άρθρο 14 (άρθρο 15 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ) Συστάσεις για Κοινοτική δράση

1. Όταν η αρμόδια αρχή εντοπίζει ένα θέμα το οποίο έχει επιπτώσεις στην περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων και το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω εθνικών μέτρων, ή το οποίο συνδέεται με άλλη Κοινοτική πολιτική ή διεθνή συμφωνία, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αιτιολογεί την κρίση της.

2. Αν απαιτείται δράση από τα Κοινοτικά όργανα, η αρμόδια αρχή απευθύνει τις κατάλληλες συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορούν μέτρα σχετικά με τα θέματα της παραγράφου 1.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ**

**Άρθρο 15
(άρθρο 17 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Επικαιροποίηση**

1. Η αρμόδια αρχή μεριμνά για την επικαιροποίηση των θαλάσσιων στρατηγικών για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή της χώρας.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η αρμόδια αρχή επανεξετάζει με συντονισμένο τρόπο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6, τα εξής στοιχεία των θαλάσσιων στρατηγικών, κάθε έξι έτη μετά την αρχική θέσπισή τους:

α) την αρχική αξιολόγηση και τον καθορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 και την παράγραφο 1 του άρθρου 9, αντίστοιχα,

β) τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10,

γ) τα προγράμματα παρακολούθησης που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 11,

δ) τα προγράμματα μέτρων που καταρτίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12.

3. Η αρμόδια αρχή διαβιβάζει τις λεπτομέρειες σχετικά με τις επικαιροποιήσεις μετά από επανεξέταση σύμφωνα με την παράγραφο 2, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην αρμόδια Περιφερειακή Σύμβαση (Σύμβαση της Βαρκελώνης) και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος - μέλος, μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσιοποίησή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 17.

**Άρθρο 16
(άρθρο 18 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Ενδιάμεσες εκθέσεις**

Μέσα σε τρία έτη από τη δημοσιοποίηση κάθε προγράμματος μέτρων ή επικαιροποίησής του, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 17, η αρμόδια αρχή υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια σύντομη ενδιάμεση έκθεση στην οποία περιγράφεται η πρόοδος που επιτελέστηκε ως προς την εφαρμογή του προγράμματος αυτού.

**Άρθρο 17
(άρθρο 19 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)
Δημόσια διαβούλευση και ενημέρωση του κοινού**

1. Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει, σύμφωνα με τη νομοθεσία που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4, ότι παρέχονται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έγκαιρες και ουσιαστικές δυνατότητες συμμετοχής στην εφαρμογή του νόμου και καλεί να συμμετάσχουν, όπου είναι δυνατόν, υφιστάμενους οργανισμούς ή φορείς διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της Περιφερειακής Σύμβασης για τη θάλασσα, καθώς και επιστημονικούς γνωμοδοτικούς φορείς και περιφερειακά γνωμοδοτικά συμβούλια.

2. Η αρμόδια αρχή δημοσιεύει και υποβάλλει στο κοινό για σχόλια τα συνοπτικά στοιχεία των θαλάσσιων στρατηγικών ή των επικαιροποιήσεών τους, ως εξής:

α) την αρχική αξιολόγηση και τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, όπως προβλέπονται αντιστοίχως στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 9,

β) τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10,

γ) τα προγράμματα παρακολούθησης που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 11,

δ) τα προγράμματα μέτρων που καταρτίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος της δημοσιοποίησης των ανωτέρω στοιχείων, καθώς και της συμμετοχής του κοινού στη δημόσια διαβούλευση.

3. Όσον αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν το περιβάλλον, εφαρμόζεται η 11764/653/2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Δικαιοσύνης (Β΄327), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2003/4/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ΕΕ L 41/26/2003).

4. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων, μέσω της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών κατ' εφαρμογή του ν. 3882/2010 (Α΄ 166) που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ΕΕ L 108/1/2007), παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την επισκόπηση της κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, πρόσβαση και δικαιώματα χρήσης όσον αφορά τα ως άνω δεδομένα και πληροφορίες που προκύπτουν από την αρχική αξιολόγηση και από τα προγράμματα παρακολούθησης.

Το αργότερο έξι μήνες μετά τη διάθεση των δεδομένων και των πληροφοριών που προκύπτουν από την αρχική αξιολόγηση και από τα προγράμματα παρακολούθησης, οι πληροφορίες και τα δεδομένα αυτά διαβιβάζονται από την ως άνω αρμόδια αρχή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, για την επιβολή των καθηκόντων του.

**ΜΕΡΟΣ Β΄
ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/56/ΕΚ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΝ**

**Άρθρο 18
Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας
Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ)**

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (εφεξής ΕΕΘΠΕΣ), η οποία χαράσσει και διαμορφώνει την εθνική πολιτική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και παρακολουθεί, συντονίζει, αξιολογεί και ελέγχει την εφαρμογή της.

2. Στο πλαίσιο αυτό η Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ) έχει, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εγκρίνει, μετά από εισήγηση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, το Εθνικό Πρόγραμμα Θαλάσσιας Στρατηγικής, με το οποίο προσδιορίζονται στρατηγικές κατευθύνσεις που

αναφέρονται κυρίως στη συνοχή των περιβαλλοντικών παραμέτρων προστασίας των θαλάσσιων υδάτων και την ενσωμάτωσή τους στις διάφορες πολιτικές για το θαλάσσιο περιβάλλον,

β) καθορίζει το πλαίσιο και προτείνει μέτρα και διαδικασίες για τη συντονισμένη εφαρμογή του νόμου από τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές και την ευθυγράμμιση των δραστηριοτήτων τους σύμφωνα με το άρθρο 2 και το Εθνικό Πρόγραμμα Θαλάσσιας Στρατηγικής,

γ) καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαμόρφωση των θαλάσσιων στρατηγικών των υποπεριοχών και το γενικό πλαίσιο συνεργασίας με άλλα κράτη - μέλη και τρίτες χώρες, κατ' εφαρμογή των άρθρων 6 και 7,

δ) υποβάλλει προτάσεις προς την Κυβέρνηση για θέματα που αφορούν στην προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος,

ε) εγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την υλοποίηση, αξιολόγηση και παρακολούθηση της πολιτικής για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος της χώρας, σύμφωνα με τους στόχους του νόμου και τη συμβατότητά της με το κοινοτικό κεκτημένο. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ), στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου,

στ) γνωμοδοτεί:

αα) για τα προγράμματα μέτρων κατ' εφαρμογή του άρθρου 12,

ββ) για τις υποδιαίρεσεις των θαλάσσιων υποπεριοχών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 20,

ζ) διατυπώνει τη γνώμη της επί θεμάτων της αρμοδιότητάς της κατόπιν σχετικών ερωτημάτων που της υποβάλλονται από τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

3. Η Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ) αποτελείται από:

α) τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ως Πρόεδρο,

β) τον Ειδικό Γραμματέα Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση κωλύματος,

γ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών,

δ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

ε) τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας,

στ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών,

ζ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη,

η) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,

θ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

ι) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας,

ια) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.

4. Στην ΕΕΘΠΕΣ συμμετέχουν επίσης, με δικαίωμα ψήφου, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της και άλλοι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς των ίδιων ή άλλων Υπουργείων, εφόσον συζητούνται θέματα αρμοδιότητάς τους.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μπορεί να τροποποιείται η σύνθεση της ΕΕΘΠΕΣ ως προς τον αριθμό και τις ιδιότητες των μελών της.

6. Στην ΕΕΘΠΕΣ μπορεί να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και εξειδικευμένοι επιστήμονες ή επιστήμονες δημόσιων αρχών για την παροχή προτάσεων και την παρουσίαση και ανάλυση θεμάτων που σχετίζονται με την εφαρμογή του νόμου.

7. Η ΕΕΘΠΕΣ συγκροτείται σε σώμα με απόφαση του Προέδρου της μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του. Τη γραμματειακή υποστήριξη και τήρηση των πρακτικών της ΕΕΘΠΕΣ παρέχει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

8. Για τη συμμετοχή στην ΕΕΘΠΕΣ δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

9. Η ΕΕΘΠΕΣ συνέρχεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τακτικά τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως και εκτάκτως ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Σε περίπτωση κωλύματος μέλους της να παρευρίσκεται σε κάποια συνεδρίαση μπορεί να ορίζει προς τούτο το νόμιμο εκπρόσωπό του.

10. Η ΕΕΘΠΕΣ λειτουργεί ως συλλογικό όργανο, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της. Ο Κανονισμός αυτός εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στον Κανονισμό αυτόν προβλέπονται τα σχετικά με τη συγκρότηση της ΕΕΘΠΕΣ, τη σύνθεση, τις συνεδριάσεις, την εν γένει λειτουργία της και τον τρόπο έκδοσης των γνωμοδοτήσεων, προτάσεων και λήψης των αποφάσεών της.

Άρθρο 19

(άρθρα 7 και 19 παρ. 1 Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)

Αρμόδια αρχή

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του νόμου ορίζεται η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Ειδικότερα η Ειδική Γραμματεία Υδάτων έχει στο πλαίσιο του νόμου τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει το Εθνικό Πρόγραμμα Θαλάσσιας Στρατηγικής, παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή του.

β) Συνεργάζεται με άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τρίτες χώρες, στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 6 και 7, για τη διαμόρφωση κοινής προσέγγισης και το συντονισμό των δράσεών τους στην ανάπτυξη και εφαρμογή των θαλάσσιων στρατηγικών, σύμφωνα με τις γενικές κατευθύνσεις της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ).

γ) Εκπονεί τα προγράμματα μέτρων για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου

περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 12 και εισηγείται την έγκρισή τους στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΕΕΘΠΕΣ.

δ) Καθορίζει τους περιβαλλοντικούς στόχους και συναφείς δείκτες, σύμφωνα με το άρθρο 10 και εισηγείται την έγκρισή τους στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ε) Καταρτίζει τα Προγράμματα Παρακολούθησης, σύμφωνα με το άρθρο 11 και εισηγείται την έγκρισή τους στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

στ) Έχει την ευθύνη:

αα) για την αρχική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται σε αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 8 και

ββ) για τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 9.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού ορίζονται οι αρμόδιοι φορείς για την παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων και οι υποχρεώσεις των εν λόγω φορέων.

ζ) Καταρτίζει ετήσιες εκθέσεις για την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο εφαρμογής του παρόντος νόμου και τις υποβάλλει προς έγκριση στην ΕΕΘΠΕΣ.

η) Αποτελεί σημείο επαφής προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα αρμόδια όργανά της για θέματα που αφορούν την εφαρμογή της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ.

θ) Συντονίζει τις υπηρεσίες και τους κρατικούς φορείς που εμπλέκονται σε θέματα εφαρμογής του νόμου.

ι) Εισηγείται νομοθετικά και διοικητικά μέτρα για την εφαρμογή της Εθνικής Θαλάσσιας Στρατηγικής.

2. Συνιστάται, στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων, Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων, εφεξής «Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής» και χάριν συντομίας (ΓΕΕΘΠΕΣ).

2.1. Η ΓΕΕΘΠΕΣ γνωμοδοτεί προς την Ειδική Γραμματεία Υδάτων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', γ', δ' και ζ' της παραγράφου 1, καθώς και για τις υποδιαιρέσεις των θαλάσσιων υποπεριοχών, που προβλέπονται στο άρθρο 20.

2.2. Η ΓΕΕΘΠΕΣ αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) τον Ειδικό Γραμματέα Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,

β) έναν εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,

γ) από έναν εκπρόσωπο των Υπουργείων Εξωτερικών, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και Πολιτισμού και Τουρισμού,

δ) δύο μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από δύο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.),

ε) από έναν εκπρόσωπο από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ), το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, το Ελλη-

νικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), το Εθνικό Ινστιτούτο Αλιευτικών Ερευνών (ΙΝΑΛΕ-ΕΘΙΑΓΕ), το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) και την Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού,

στ) έναν εκπρόσωπο της Περιφερειακής Σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος (Σύμβαση Βαρκελώνης),

ζ) από έναν εκπρόσωπο από την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών και τις Ομοσπονδίες Αλιέων Παράκτιας, Μέσης Αλιείας και Αλιείας Ανοιχτής Θαλάσσης,

η) δύο εκπροσώπους από μη κυβερνητικές οργανώσεις ή άλλες ενώσεις με αποδεδειγμένη δραστηριότητα και έργο στα θέματα που πραγματεύεται ο νόμος, οι οποίες επιλέγονται από τον Πρόεδρο της ΓΕΕΘΠΕΣ,

θ) έναν εκπρόσωπο από το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ).

2.3. Στη ΓΕΕΘΠΕΣ συμμετέχει επίσης με δικαίωμα ψήφου, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, και εκπρόσωπος της οικείας κάθε φορά Περιφέρειας, στην αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτει η υπό εξέταση θαλάσσια υποπεριοχή.

2.4. Τα μέλη της ΓΕΕΘΠΕΣ με τους αναπληρωτές τους προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν με κριτήριο την επιστημονική τους κατάρτιση ή/και εμπειρία σε θέματα που πραγματεύεται ο νόμος.

2.5. Η ΓΕΕΘΠΕΣ συγκροτείται σε σώμα με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α'45), όπως ισχύουν κάθε φορά. Η απόφαση αυτή εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου.

2.6. Καθήκοντα Προέδρου της ΓΕΕΘΠΕΣ ασκεί ο Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και σε περίπτωση κωλύματός του ο εκάστοτε οριζόμενος εκπρόσωπός του.

2.7. Η ΓΕΕΘΠΕΣ συνέρχεται κάθε φορά ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Στις συνεδριάσεις της ΓΕΕΘΠΕΣ, συμμετέχουν, εναλλακτικά κάθε φορά, εκείνα εκ των μελών της που σχετίζονται με το προς συζήτηση θέμα.

2.8. Στις συνεδριάσεις της ΓΕΕΘΠΕΣ μπορεί, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, να καλούνται για να εκθέσουν τις απόψεις τους, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, εκπρόσωποι και άλλων κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων του δημόσιου τομέα και εκπρόσωποι επιστημονικών οργάνων ή οργανισμών και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.

2.9. Για τη συμμετοχή στη ΓΕΕΘΠΕΣ δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μπορεί να τροποποιείται η σύνθεση της ΓΕΕΘΠΕΣ ως προς τον αριθμό και τις ιδιότητες των μελών της.

4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί, αυτοτελώς ή μέσω του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ), να αναθέτει μελέτες, να χρηματοδοτεί έρευνες και γενικά να εξασφαλίζει την αναγκαία επιστημονική

υποστήριξη για την εξυπηρέτηση των στόχων του νόμου και τη διευκόλυνση του έργου της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/56/ΕΚ**

**Άρθρο 20
Καθορισμός υποδιαίρεσεων
των θαλάσσιων υποπεριοχών
(άρθρο 4 παρ. 2β της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ)**

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ), οι θαλάσσιες υποπεριοχές που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 και εμφανίζονται στο χάρτη του Παραρτήματος ΙΙ, μπορεί, κατ' εφαρμογή του ίδιου άρθρου, να υποδιαιρούνται σε θαλάσσια διαμερίσματα, με κριτήρια επιστημονικά που συνεκτιμούν ωκεανογραφικά, γεωγραφικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά.

2. Οι υποδιαίρεσεις των θαλάσσιων υποπεριοχών που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να επαναπροσδιορίζονται, με την ίδια ως άνω διαδικασία,

μετά από επανεξέταση, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5.

**Άρθρο 21
Κυρώσεις**

Σε όποιον προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος με πράξη ή παράλειψη κατά παράβαση των μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται σε εφαρμογή του, επιβάλλονται οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 30 του ν. 1650/1986 (Α'160), όπως το άρθρο 28 τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 3937/2011 (Α'60) και το άρθρο 30 με το άρθρο 4 του ν. 3010/2002 (Α'91).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος νόμου τα Παραρτήματα Ι έως VI που ακολουθούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**Χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής
για τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης**

- 1) Η βιοποικιλότητα διατηρείται. Η ποιότητα και η παρουσία των ενδιαιτημάτων και η κατανομή και αφθονία των ειδών είναι σύμφωνα με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.
- 2) Τα μη αυτόχθονα είδη που εισέρχονται εξαιτίας των ανθρώπινων δραστηριοτήτων είναι σε επίπεδα που δεν αλλοιώνουν δυσμενώς τα οικοσυστήματα.
- 3) Οι πληθυσμοί όλων των εμπορικά εκμεταλλεύσιμων ιχθύων, (μαλακίων) και οστρακόδερμων βρίσκονται σε ασφαλή βιολογικά όρια, παρουσιάζοντας μια κατανομή του πληθυσμού κατά ηλικία και κατά μέγεθος που είναι ενδεικτική της καλής κατάστασης του αποθέματος.
- 4) Όλα τα στοιχεία των θαλάσσιων τροφικών δικτύων, στο βαθμό που είναι γνωστά, υπάρχουν σε φυσιολογική αφθονία και ποικιλότητα και σε επίπεδα ικανά να εξασφαλίσουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους δυναμικότητας.
- 5) Ο ανθρωπογενής ευτροφισμός ελαχιστοποιείται, και ιδίως οι δυσμενείς επιπτώσεις του, όπως οι απώλειες στη βιοποικιλότητα, η υποβάθμιση του οικοσυστήματος, η έξαρση επιβλαβούς φυκοπλαγκτού και η έλλειψη οξυγόνου στο βυθό των θαλασσών.
- 6) Η ακεραιότητα του θαλάσσιου βυθού είναι σε επίπεδο τέτοιο που να εξασφαλίζει ότι η δομή και οι λειτουργίες των οικοσυστημάτων διασφαλίζονται και τα βενθικά ιδίως οικοσυστήματα δεν επηρεάζονται δυσμενώς.
- 7) Η μόνιμη μεταβολή των υδρογραφικών συνθηκών δεν επηρεάζει δυσμενώς τα θαλάσσια οικοσυστήματα.
- 8) Οι συγκεντρώσεις των ρυπογόνων ουσιών βρίσκονται σε επίπεδα που δεν προκαλούν επιπτώσεις ρύπανσης.
- 9) Οι ρυπογόνες ουσίες σε ψάρια και άλλα θαλασσινά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα που θεσπίζονται από την Κοινοτική νομοθεσία ή άλλα συναφή πρότυπα.
- 10) Οι ιδιότητες και οι ποσότητες των απορριμμάτων στη θάλασσα δεν βλάπτουν το παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον.
- 11) Η εισαγωγή ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υποθαλάσσιου θορύβου, βρίσκεται σε επίπεδα που δεν επηρεάζει δυσμενώς το θαλάσσιο περιβάλλον.

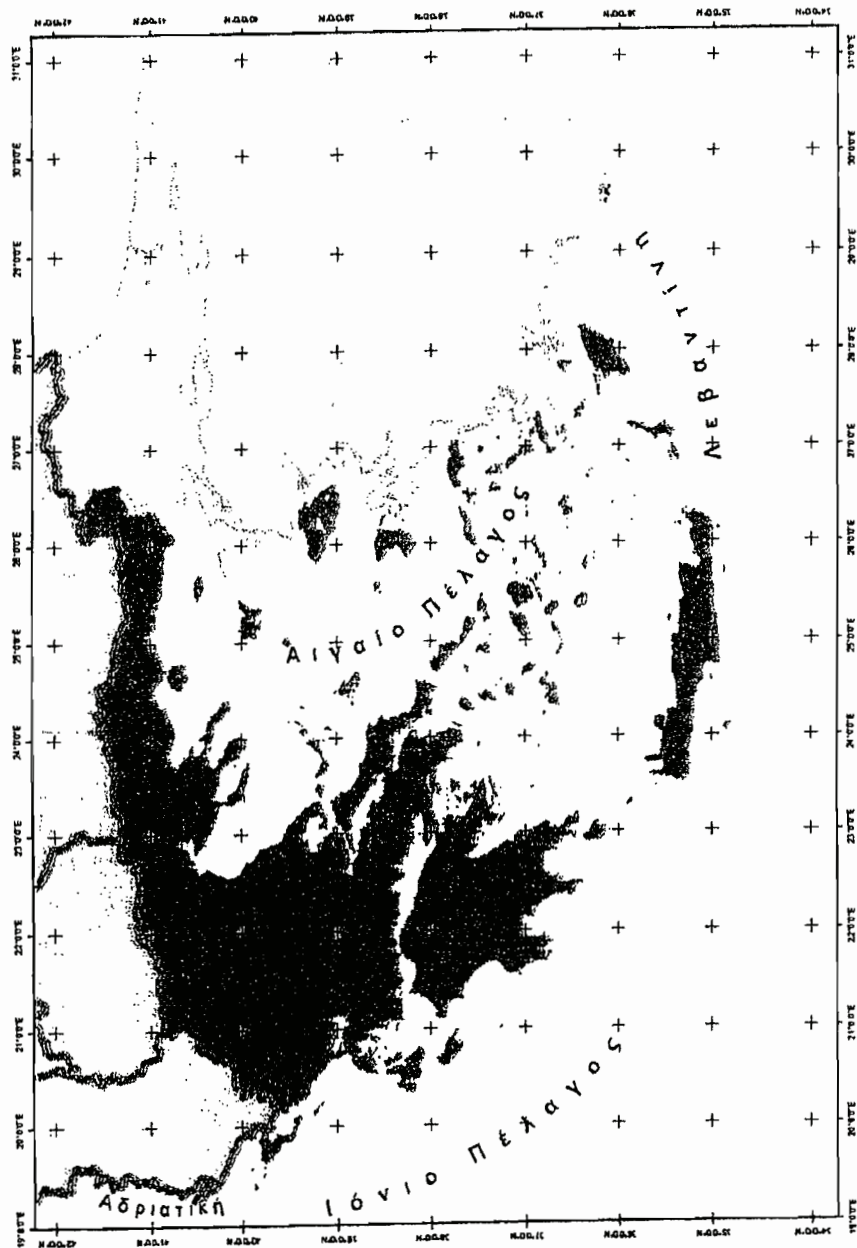
Για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης σε μία θαλάσσια υποπεριοχή όπως προβλέπεται στο άρθρο 9,

παράγραφος 1, εξετάζεται κάθε ένα από τα χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής που περιλαμβάνονται στο παρόν Παράρτημα, προκειμένου να αναγνωρισθούν αυτά τα χαρακτηριστικά που θα χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στη συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή. Όταν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι δεν είναι κατάλληλη η χρησιμοποίηση ενός ή περισσότερων από τα εν λόγω χαρακτηριστικά, υποβάλλει αιτιολόγηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της γνωστοποίησης που γίνεται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Θαλάσσιες υποπεριοχές

Στον ενδεικτικό χάρτη που ακολουθεί εμφανίζονται: οι θαλάσσιες υποπεριοχές «Αιγαίου Πελάγους - Θάλασσα Λεβαντίνης», «Ιονίου Πελάγους και Κεντρικής Μεσογείου» και «Αδριατικής Θάλασσας», που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Ενδεικτικοί κατάλογοι χαρακτηριστικών, πιέσεων και επιπτώσεων

Πίνακας 1 – Χαρακτηριστικά

Φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά	<ul style="list-style-type: none"> - Τοπογραφία και βαθυμετρία του θαλάσσιου βυθού· - Ετήσιες και εποχικές θερμοκρασίες και παγοκάλυψη, ταχύτητα ρευμάτων, ανοδικά θαλάσσια ρεύματα, έκθεση στα κύματα, μεικτικά χαρακτηριστικά, θολότητα, χρόνος παραμονής· - Κατανομή της αλατότητας στον χώρο και τον χρόνο· - Κατανομή στον χώρο και τον χρόνο των θρεπτικών ουσιών (DIN, TN, DIP, TP, TOC) και του οξυγόνου· - Κατατομή pH και pCO₂ ή άλλη ισοδύναμη πληροφορία που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της οξίνισης των θαλασσών.
Τύποι ενδαιτημάτων	<ul style="list-style-type: none"> - Ο(οι) δεσπόζων(οντες) τύπος(οι) ενδαιτημάτων βυθού και υδάτινης στήλης, με περιγραφή των χαρακτηριστικών φυσικών και χημικών ιδιοτήτων (βάθος, θερμοκρασίες των υδάτων, ρεύματα και άλλες κινήσεις των υδάτων, αλατότητα, δομή και σύνθεση των υποστρωμάτων του θαλάσσιου βυθού)· - Προσδιορισμός και χαρτογράφηση των ειδικών τύπων ενδαιτημάτων, ιδίως εκείνων που αναγνωρίζονται ή προσδιορίζονται βάσει των υπ. Αριθ. 37338/1807/2010 και υπ. αριθ. 33318/3028/1998, όπως ισχύει, ή διεθνών συμβάσεων, ως ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος ή ενδιαφέροντος όσον αφορά τη βιολογική ποικιλότητα· - Ενδαιτήματα σε περιοχές, οι οποίες, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της θέσεως ή της στρατηγικής σημασίας τους χρήζουν ιδιαίτερης αναφοράς. Μεταξύ αυτών μπορούν να συγκαταλέγονται περιοχές που υπόκεινται σε έντονες ή ειδικές πιέσεις ή περιοχές που χρήζουν ειδικού καθεστώτος προστασίας.
Βιολογικά	<ul style="list-style-type: none"> - Περιγραφή των βιολογικών κοινωτών που

χαρακτηριστικά

συνδέονται με τα δεσπόζοντα ενδαιτήματα του βυθού και της υδάτινης στήλης. Η περιγραφή αυτή πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες για τις κοινωνίες φυτοπλαγκτού και ζωοπλαγκτού, συμπεριλαμβανομένων των ειδών και της εποχικής και γεωγραφικής μεταβλητότητας.

- Πληροφορίες για τα αγγειόσπερμα, τα μακροφύκη και την ασπόνδυλη βενθική πανίδα, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης των ειδών, της βιομάζας, και της ετήσιας/εποχικής μεταβλητότητας.

- Στοιχεία σχετικά με την δομή των ιχθυοπληθυσμών, συμπεριλαμβανομένης της αφθονίας, της κατανομής και της δομής των πληθυσμών από πλευράς ηλικίας/μεγέθους.

- Περιγραφή της δυναμικής των πληθυσμών, του εύρους της φυσικής και πραγματικής εξάπλωσης και της κατάστασης των ειδών των θαλάσσιων θηλαστικών και ερπετών που απαντούν στη θαλάσσια υποπεριοχή.

- Περιγραφή της δυναμικής των πληθυσμών, του εύρους της φυσικής και πραγματικής εξάπλωσης και του καθεστώτος των ειδών θαλάσσιων πτηνών που απαντούν στην θαλάσσια υποπεριοχή.

- Περιγραφή της δυναμικής των πληθυσμών, του εύρους της φυσικής και πραγματικής εξάπλωσης και του καθεστώτος άλλων ειδών που απαντούν στην θαλάσσια υποπεριοχή, τα οποία αποτελούν αντικείμενο εθνικής ή Κοινοτικής νομοθεσίας ή διεθνών συμφωνιών.

- Καταγραφή της χρονικής εμφάνισης, της αφθονίας και της χωρικής κατανομής των μη αυτόχθονων εξωτικών ειδών, ή κατά περίπτωση των γενετικώς αποκλινοσών μορφών των αυτοχθόνων ειδών που απαντούν στην θαλάσσια υποπεριοχή.

Άλλα χαρακτηριστικά

- Περιγραφή της κατάστασης όσον αφορά τις χημικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένων των χημικών ουσιών που προκαλούν ανησυχία, επιμόλυνση των ιζημάτων, ιδιαίτερα επιβαρυμένες περιοχές, ζητήματα υγείας και επιμόλυνσης των ζώντων οργανισμών (ειδικότερα των ζώντων οργανισμών που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση).

- Περιγραφή άλλων γνωρισμάτων ή τυπικών ή ειδικών χαρακτηριστικών της θαλάσσιας υποπεριοχής.

Πίνακας 2 – Πιέσεις και επιπτώσεις

Φυσικές απώλειες		<ul style="list-style-type: none"> -Κάλυψη (π.χ. από ανθρωπογενείς κατασκευές, τη διάθεση της λάσπης από βυθοκορήσεις)· - Σφράγιση (που οφείλεται π.χ. σε μόνιμες κατασκευές).
Φυσικές ζημιές		<ul style="list-style-type: none"> - Μεταβολές στην προσάμμωση (π.χ. από εκροές, αυξημένη απορροή, βυθοκορήσεις, απόρριψη της λάσπης από βυθοκορήσεις)· - Διάβρωση (πχ. επίπτωση στο βυθό από εμπορική αλιεία, ναυσιπλοΐα, αγκυροβόληση) - Επιλεκτική εξαγωγή (πχ. εξερεύνηση και εκμετάλλευση ζώντων και μη ζώντων πόρων στον πυθμένα και το υπέδαφος).
Άλλες οχλήσεις	φυσικές	<ul style="list-style-type: none"> - Υποβρύχιες ηχητικές οχλήσεις (π.χ. από ναυτιλία, υποθαλάσσιο ακουστικό εξοπλισμό)· - Θαλάσσια απορρίμματα.
Παρεμβολή υδρολογικές διαδικασίες	στις	<ul style="list-style-type: none"> - Σημαντικές μεταβολές της θερμικής κατάστασης (π.χ. απορροές από σταθμούς παραγωγής ενέργειας)· - Σημαντικές μεταβολές της αλατότητας (π.χ. από κατασκευές που εμποδίζουν τις κινήσεις των υδάτων, υδροληψία).
Ρύπανση επικίνδυνες ουσίες	από	<ul style="list-style-type: none"> - Εισαγωγή συνθετικών ενώσεων (π.χ. ουσίες προτεραιότητας του ν. 3199/2003 και της υπ. αριθ. 51354/2641/2010 ΚΥΑ, που επηρεάζουν το θαλάσσιο περιβάλλον, όπως ζιζανιοκτόνα, αντιρρυπαντικές ουσίες, φαρμακευτικές ουσίες, εξ αιτίας, π.χ. απωλειών από διάχυτες πηγές, ρύπανσης από πλοία, ατμοσφαιρικών εναποθέσεων και βιολογικά δραστικών ουσιών) - Εισαγωγή μη συνθετικών ουσιών και ενώσεων (π.χ. βαρέα μέταλλα, υδρογονάνθρακες, λόγω π.χ. ρύπανσης από πλοία, από την έρευνα και εκμετάλλευση πετρελαίου, αερίου και μεταλλευτικών πόρων, ατμοσφαιρικών εναποθέσεων, εισροών από ποτάμια ύδατα)·

	<ul style="list-style-type: none"> - Εισαγωγή ραδιενεργών ισοτόπων (ραδιονουκλεϊδίων).
Συστηματική και/ή σκόπιμη ελευθέρωση ουσιών	<ul style="list-style-type: none"> - Εισαγωγή άλλων ουσιών, στερεών, υγρών ή αερίων, σε θαλάσσια ύδατα, ως αποτέλεσμα της συστηματικής και/ή σκόπιμης ελευθέρωσης στο θαλάσσιο περιβάλλον, σύμφωνα με άλλη εθνική, Κοινοτική νομοθεσία και/ή διεθνείς συμβάσεις.
Εμπλουτισμός με θρεπτικές ουσίες και οργανική ύλη	<ul style="list-style-type: none"> - Εισροές λιπασμάτων και άλλων ουσιών πλούσιων σε άζωτο και φωσφόρο (π.χ. από στοχευμένες και διάχυτες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας, της υδατοκαλλιέργειας, των ατμοσφαιρικών εναποθέσεων). - Εισαγωγή οργανικής ύλης (πχ. από υπονόμους, υδατοκαλλιέργειες, εισροές από ποτάμια ύδατα)
Βιολογικές οχλήσεις	<ul style="list-style-type: none"> - Εισαγωγή μικροβιακών παθογόνων οργανισμών. - Εισαγωγή μη αυτόχθονων ειδών και μετατοπίσεις - Επιλεκτική εξαγωγή ειδών, συμπεριλαμβανομένων των περιστασιακών παρεμπιπτόντων αλιευμάτων (πχ. μέσω της εμπορικής και ψυχαγωγικής αλιείας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Ενδεικτικός κατάλογος των χαρακτηριστικών που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό περιβαλλοντικών στόχων

- (1) Επαρκής κάλυψη των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τα θαλάσσια ύδατα της υποπεριοχής που βρίσκεται στην κυριαρχία της Ελληνικής Δημοκρατίας ή εντός των οποίων αυτή ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία.
- (2) Ανάγκη καθορισμού (α) στόχων που καθορίζουν τις επιθυμητές συνθήκες βάσει του ορισμού της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης· (β) μετρήσιμων στόχων και συναφών δεικτών που λαμβάνουν υπόψη την παρακολούθηση και την αξιολόγηση και (γ) επιχειρησιακών στόχων που αναφέρονται σε συγκεκριμένα εκτελεστικά μέτρα προκειμένου να διευκολύνουν την υλοποίησή τους.
- (3) Εξειδίκευση της προς επίτευξη ή διατήρηση περιβαλλοντικής κατάστασης, και διαμόρφωση αυτής της κατάστασης από την άποψη των μετρήσιμων ιδιοτήτων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τα θαλάσσια ύδατα της χώρας μέσα στην θαλάσσια υποπεριοχή.
- (4) Συνοχή της δέσμης των στόχων – μη αντιφατικότητα μεταξύ των στόχων.
- (5) Καθορισμός των απαραίτητων πόρων για την επίτευξη των στόχων.
- (6) Διατύπωση των στόχων, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών ενδιάμεσων στόχων, με χρονοδιάγραμμα για την επίτευξή τους.
- (7) Εξειδίκευση των δεικτών που προορίζονται για την παρακολούθηση της προόδου και την καθοδήγηση των διαχειριστικών αποφάσεων για την επίτευξη των στόχων.
- (8) Κατά περίπτωση, εξειδίκευση των σημείων αναφοράς (σημεία αναφοράς στόχων και ορίων).
- (9) Δέουσα συνεκτίμηση των κοινωνικών και οικονομικών ζητημάτων κατά των καθορισμό των περιβαλλοντικών στόχων.
- (10) Εξέταση της δέσμης των περιβαλλοντικών στόχων, των συναφών δεικτών και των σημείων αναφοράς ορίων και στόχων που καθορίζονται σε συνάρτηση με το γενικό σκοπό που αναφέρεται στο άρθρο 2, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων θα οδηγούσε στη συμμόρφωση της κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων που βρίσκονται στην κυριαρχία της Ελληνικής Δημοκρατίας ή εντός των οποίων αυτή ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία, προς τον ανωτέρω γενικό σκοπό .
- (11) Συμβατότητα των περιβαλλοντικών στόχων με τους σκοπούς με τους οποίους έχουν δεσμευθεί η Κοινότητα και η Ελληνική Δημοκρατία, στο πλαίσιο σχετικών διεθνών και περιφερειακών συμφωνιών, αξιοποιώντας αυτές που ενδείκνυνται

περισσότερο για κάθε συγκεκριμένη θαλάσσια υποπεριοχή, με σκοπό την υλοποίηση των περιβαλλοντικών σκοπών που διατυπώνονται στο άρθρο 2.

(12) Από τη στιγμή που η δέσμη των περιβαλλοντικών στόχων και δεικτών θα διαμορφωθεί, είναι σκόπιμο να εξεταστούν από κοινού σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 2, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η επίτευξη των στόχων θα οδηγούσε το θαλάσσιο περιβάλλον σε μια αντίστοιχη προς αυτούς κατάσταση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Προγράμματα παρακολούθησης

- (1) Ανάγκη παροχής πληροφορίας για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης και την εκτίμηση της απόστασης από, και της προόδου προς, την καλή περιβαλλοντική κατάσταση, σύμφωνα με το παράρτημα III και με τα κριτήρια και μεθοδολογικά πρότυπα που θα πρέπει να καθοριστούν δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 4
- (2) Ανάγκη διασφάλισης της παραγωγής πληροφορίας η οποία να επιτρέπει τον προσδιορισμό των κατάλληλων δεικτών για τους περιβαλλοντικούς στόχους που προβλέπονται στο άρθρο 10.
- (3) Ανάγκη διασφάλισης της παραγωγής πληροφορίας για να αξιολογούνται οι επιπτώσεις των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 12.
- (4) Ανάγκη ενσωμάτωσης δραστηριοτήτων για τον προσδιορισμό της αιτίας της αλλαγής και, ως εκ τούτου, των εν δυνάμει διορθωτικών μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν για την αποκατάσταση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, όταν έχουν προσδιοριστεί αποκλίσεις από το εύρος της επιθυμητής κατάστασης.
- (5) Ανάγκη παραγωγής πληροφορίας σχετικά με τους χημικούς ρύπους σε είδη από περιοχές εμπορικής αλιείας, που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
- (6) Ανάγκη ενσωμάτωσης δραστηριοτήτων που να επιβεβαιώνουν ότι τα διορθωτικά μέτρα όντως επιφέρουν τις επιδιωκόμενες αλλαγές και καμία ανεπιθύμητη παρενέργεια.
- (7) Ανάγκη συνάθροισης των πληροφοριών, επί τη βάση των θαλάσσιων υποπεριοχών σύμφωνα με το άρθρο 5 .
- (8) Ανάγκη να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των προσεγγίσεων και μεθόδων αξιολόγησης εντός και μεταξύ των θαλάσσιων περιοχών και/ή υποπεριοχών.
- (9) Ανάγκη ανάπτυξης τεχνικών προδιαγραφών και τυποποιημένων μεθόδων παρακολούθησης σε Κοινοτικό επίπεδο, ώστε να επιτρέπεται η συγκρισιμότητα των πληροφοριών.

(10) Ανάγκη να εξασφαλισθεί, στο μέτρο του δυνατού, η συμβατότητα με τα υφιστάμενα προγράμματα που έχουν αναπτυχθεί σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, για την προαγωγή της συνοχής μεταξύ των εν λόγω προγραμμάτων και για να αποφευχθεί ο διπλασιασμός της προσπάθειας, αξιοποιώντας τις κατευθυντήριες γραμμές παρακολούθησης που είναι οι πιο αντιπροσωπευτικές της υπό εξέταση θαλάσσιας υποπεριοχής.

(11) Ανάγκη να περιληφθεί, ως τμήμα της αρχικής αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 8, μία αξιολόγηση των κυριότερων αλλαγών στις περιβαλλοντικές συνθήκες και επίσης, όπου είναι απαραίτητο, τα νέα και ανακλύπτοντα ζητήματα.

(12) Ανάγκη για την επεξεργασία, ως μέρος της αρχικής αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 8, των σχετικών στοιχείων που παρατίθενται στο Παράρτημα III, περιλαμβανομένης και της φυσικής διακύμανσής τους, και να αξιολογηθούν οι τάσεις προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, τους καθορισμένους δείκτες και τα σημεία αναφοράς των ορίων ή των στόχων των.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Προγράμματα μέτρων

- (1) Έλεγχοι εισροών: διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τα επιτρεπόμενα επίπεδα ανθρώπινης δραστηριότητας.
- (2) Έλεγχοι εκροών: διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τον επιτρεπόμενο βαθμό όχλησης ενός συστατικού στοιχείου του οικοσυστήματος.
- (3) Έλεγχοι της χωρικής και χρονικής κατανομής: διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τον τόπο και τον χρόνο που επιτρέπεται μία δραστηριότητα.
- (4) Μέτρα συντονισμού της διαχείρισης: μέσα που διασφαλίζουν τον συντονισμένο χαρακτήρα της διαχείρισης.
- (5) Μέτρα για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας, όπου αυτό είναι εφικτό, της θαλάσσιας ρύπανσης.
- (6) Οικονομικά κίνητρα: διαχειριστικά μέτρα τα οποία καθιστούν προς οικονομικό όφελος αυτών που χρησιμοποιούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα, να ενεργούν κατά τρόπους τέτοιους που να συμβάλλουν στην επίτευξη του σκοπού της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης.
- (7) Μέσα μετριασμού των επιπτώσεων και αποκατάστασης: διαχειριστικά μέσα που καθοδηγούν τις ανθρώπινες δραστηριότητες προς την επαναφορά των πληγέντων στοιχείων των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- (8) Επικοινωνία, συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και ευαισθητοποίηση του κοινού.

ΜΕΡΟΣ Γ' - ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Πρόγραμμα διπλής ανάπλασης των περιοχών της
Λεωφόρου Αλεξάνδρας και του Βοτανικού
του Δήμου Αθηναίων

1. Η επίτευξη των στόχων του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, οι οποίοι καθορίστηκαν με το άρθρο 11 του ν. 3481/2006, πραγματοποιείται με το Πρόγραμμα Διπλής Ανάπλασης στις περιοχές του Βοτανικού και της Λεωφόρου Αλεξάνδρας του Δήμου Αθηναίων. Στις περιοχές αυτές, οι ειδικότερες περιοχές και τομείς ανάπλασης και οι επιτρεπόμενες εντός αυτών γενικές χρήσεις γης και γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης καθορίζονται ως εξής:

α. Περιοχή Ανάπλασης I:

Είναι η περιοχή που καταλαμβάνεται από το Ο.Τ. 22 της περιοχής 69 του Δήμου Αθηναίων επί της Λεωφόρου Αλεξάνδρας, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως κοινόχρηστος χώρος πράσινου με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3481/2006. Εντός της περιοχής αυτής επιτρέπονται:

αα. Γενικές χρήσεις γης: Επιτρέπεται η χρήση αθλητικού μουσείου - εντευκτηρίου, χώρου αναψυχής και εστίασης, καθώς και υπόγειου χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων μέγιστης χωρητικότητας 700 θέσεων.

ββ. Ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης: 0,04.

γγ. Μέγιστη επιτρεπόμενη κάλυψη: 5%.

δδ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίων: 4,5 μ..

β. Περιοχή Ανάπλασης II:

Είναι η περιοχή που καταλαμβάνεται από το ενοποιημένο Ο.Τ. 45-46-50 (εφεξής Τομέας Ανάπλασης Α') και το Ο.Τ. 45α (εφεξής Τομέας Ανάπλασης Β') της Πολεοδομικής Ενότητας Ελαιώνων του Δήμου Αθηναίων, όπως αυτά καθορίστηκαν με την περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3481/2006. Εντός της περιοχής αυτής επιτρέπονται:

αα. Τομέας Ανάπλασης Α':

ααα. Γενικές χρήσεις γης: Επιτρέπεται η ανέγερση γηπέδου ποδοσφαίρου χωρητικότητας έως 40.000 θέσεων και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων, καθώς και υπόγειων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων μέγιστης χωρητικότητας 450 θέσεων. Στο γήπεδο ποδοσφαίρου, εκτός από τις κυρίως αθλητικές δραστηριότητες και τις βοηθητικές τους εξυπηρετήσεις, επιτρέπονται και οι χρήσεις χώρων ιατρικής υποστήριξης και αποκατάστασης αθλητών, αιθουσών πολλαπλών χρήσεων πολιτισμού και αναψυχής, χώρων εστίασης, εμπορικών χρήσεων, πολυλειτουργικών χώρων άθλησης και υγιεινής, αθλητικών ξενώνων και χώρων φιλοξενίας, χώρων συνάθροισης κοινού, καθώς και χώρων εξυπηρέτησης Τύπου και μέσων μαζικής ενημέρωσης. Οι εμπορικές χρήσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 17,5% της συνολικής μέγιστης επιτρεπόμενης δόμησης και οι συμπληρωματικές των αθλητικών δραστηριότητες το 17,5% αυτής, όπως οι εμπορικές και οι συνοδές των αθλητικών δραστηριοτήτων χρήσεις αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 3046/304/30.1.1989 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Δ' 59), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο μόνο της υπ' αριθμ. 31252/22.7.2009 όμοιας απόφασης (ΦΕΚ 396 ΑΑΠ).

βββ. Μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση: 47.000 τμ..

γγγ. Μέγιστη επιτρεπόμενη κάλυψη: 30%.

δδδ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος γηπέδου ποδοσφαίρου: 35 μ., προσαυξανόμενο κατά 8 μ. για στέγαστρα, ικριώματα φωτισμού και εγκαταστάσεις ραδιοτηλεοπτικών μέσων.

εεε. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων: 18 μ., προσαυξανόμενο κατά 1,5 μ. για τη στέγη. Ο περίξ του γηπέδου ποδοσφαίρου χώρος διαμορφώνεται σε ύψος 3,5 μ. από τη στάθμη της οδού Αγ. Πολυκάργου.

ββ. Τομέας Ανάπλασης Β':

ααα. Γενικές χρήσεις γης: Επιτρέπονται οι χρήσεις διοίκησης, γραφείων, τραπεζών, ασφαλειών, κοινωφελών οργανισμών, εμπορικών καταστημάτων- υπεραγορών- πολυκαταστημάτων, εστιατορίων, αναψυκτηρίων, χώρων συνάθροισης κοινού και αναψυχής και κτιρίων κοινωνικής πρόνοιας.

βββ. Ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης: 1,2.

γγγ. Μέγιστη επιτρεπόμενη κάλυψη: 40%.

δδδ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίων: 18 μ..

εεε. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ της 20.9/30.11.1995 (Δ' 1049).

2.α. Το Πρόγραμμα Διπλής Ανάπλασης υλοποιείται με τη σύμπραξη και συμμετοχή των φορέων υλοποίησης αυτού και συνίσταται στην εισφορά εκτάσεων, στη χρηματοδότηση ή και κατασκευή των αναγκαίων έργων και υποδομών και στη διάθεση των υποστηρικτικών και συνοδών έργων για την αμοιβαία εξυπηρέτηση των επιτρεπόμενων χρήσεων, τόσο των ιδιωτικών όσο και των κοινωφελών.

β. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, εγκρίνεται το Πρόγραμμα Διπλής Ανάπλασης και καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την πραγματοποίησή του και ιδίως:

αα. οι ειδικότερες χρήσεις γης ανά περιοχή ή τομέα ανάπλασης και οι τυχόν πρόσθετοι περιορισμοί στα ποσοστά ανάπτυξης των επί μέρους χρήσεων,

ββ. οι ειδικότεροι όροι και περιορισμοί δόμησης ανά περιοχή ή τομέα ανάπλασης,

γγ. οι επιβαλλόμενοι όροι και περιορισμοί στη μορφολογία και την αισθητική των κτιρίων και των ακάλυπτων χώρων,

δδ. οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, καθώς και το σύστημα περιβαλλοντικής παρακολούθησης,

εε. η γενική ή ειδική διάταξη των κτιρίων, των εγκαταστάσεων και των συνοδευτικών τους δραστηριοτήτων, καθώς και ο τρόπος διαμόρφωσης των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων ανά περιοχή και τομέα ανάπλασης,

στστ. οι απαιτούμενες υπόγειες θέσεις ή και υπαίθριοι χώροι στάθμευσης για την αμοιβαία εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων και κτιρίων του προγράμματος στην περιοχή ανάπλασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο,

ζζ. τα αναγκαία κοινόχρηστα έργα και δίκτυα υποδομής,

ηη. οι φορείς υλοποίησης των προβλεπόμενων έργων,

θθ. βάρη και υποχρεώσεις των ιδιοκτησιών που εμπύπτουν στην περιοχή του Προγράμματος, καθώς και τα δι-

κaiώματα αυτών για τη διασφάλιση της επίτευξης της υλοποίησης αυτού εντός των τασσόμενων προθεσμιών,

ii. κάθε άλλο μέτρο, όρο ή περιορισμό που απαιτείται για την επίτευξη του προγράμματος.

γ. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να τροποποιείται το ρυμοτομικό σχέδιο στις περιοχές ανάπλασης, να μετατοπίζονται ή να καταργούνται οικοδομικές και ρυμοτομικές γραμμές, να καθορίζονται οικοδομήσιμοι, κοινωφελείς, κοινόχρηστοι χώροι και κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου. Η συνολική έκταση των κοινόχρηστων χώρων και των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου στην Περιοχή Ανάπλασης II δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 70 στρέμματα. Η έκδοση του προεδρικού διατάγματος έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλεως κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/16.8.1923. Διατάξεις οι οποίες αφορούν την εισφορά σε γη και χρήμα δεν εφαρμόζονται. Οι τυχόν απαιτούμενες απαλλοτριώσεις για την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου κηρύσσονται υπέρ και με δαπάνες του Δήμου Αθηναίων. Η διαμόρφωση των χώρων πρασίνου γίνεται με επιμέλεια, ευθύνη και δαπάνη του Δήμου Αθηναίων, εκτός εάν οριστεί διαφορετικά με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ειδικά για τις δαπάνες διαμόρφωσης των χώρων πρασίνου στις περιοχές ανάπλασης. Η συντήρηση των χώρων πρασίνου γίνεται με επιμέλεια, ευθύνη και δαπάνη του Δήμου Αθηναίων ή όσων έλκουν από αυτόν δικαιώματα, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης.

δ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την κίνηση της διαδικασίας που ορίζεται στην περίπτωση β' της παραγράφου είναι η υποβολή πρότασης από το Δήμο Αθηναίων για το περιεχόμενο και τον τρόπο υλοποίησης του συνόλου του προγράμματος της διπλής ανάπλασης, καθώς και για τις υποχρεώσεις των κυρίων των ακινήτων που μετέχουν στο πρόγραμμα ή όσων έλκουν από αυτούς δικαιώματα, ιδίως ως προς την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων και παρεμβάσεων και τις παρεχόμενες εγγυήσεις για την εκπλήρωσή τους. Επίσης, ο Δήμος Αθηναίων υποβάλλει στον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας τα εξής στοιχεία: i) σχέδια γενικής διάταξης κλίμακας 1:1.000, αντιστοίχως και για τις δύο περιοχές ανάπλασης, στα οποία αποτυπώνονται τα προτεινόμενα κτίρια και εγκαταστάσεις, οι χώροι πρασίνου και τα δίκτυα υποδομής, σε συνάρτηση με τις επιτρεπόμενες γενικές χρήσεις γης, το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης και το μέγιστο επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης των περιοχών ανάπλασης, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ii) πρόταση για τους όρους προστασίας, διαχείρισης και παρακολούθησης του περιβάλλοντος, συνοδευόμενη από την κατά νόμο προβλεπόμενη μελέτη, iii) κάθε άλλη μελέτη ή στοιχείο απαραίτητο για την περιγραφή και τεκμηρίωση των ρυθμίσεων της περιπτώσεως β' της παρούσας παραγράφου και iv) πρόταση για το χρονοδιάγραμμα και τον φορέα ή φορείς εκτέλεσης του προγράμματος, καθώς και τους τρόπους χρηματοδότησης αυτού. Η μετάσταση της κυριότητας των ακινήτων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε κατόπιν συμβάσεως του ιδιωτικού δικαίου είτε με τη διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτριώσεώς τους υπέρ και με δαπάνες του Δήμου Αθηναίων.

3. Οι οικοδομικές άδειες για την ανέγερση των κτιρίων και εγκαταστάσεων που θα ανεγερθούν στην Περιοχή Ανάπλασης I και στην Περιοχή Ανάπλασης II, Τομέας Α' του προγράμματος, χορηγούνται ή αναθεωρούνται από

τη Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 2947/2001 (Α' 228). Οι οικοδομικές άδειες για τις λοιπές εγκαταστάσεις και κτίρια του προγράμματος, καθώς και η άδεια κατεδάφισης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων στην Περιοχή Ανάπλασης I, χορηγούνται από τις οικείες πολεοδομικές υπηρεσίες. Οι εγκρίσεις των περιβαλλοντικών όρων για τις εγκαταστάσεις του προγράμματος ανάπλασης χορηγούνται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Πολιτισμού και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περίπτωση δβ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (Α' 91).

4. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων, πλην του γηπέδου ποδοσφαίρου, στην Περιοχή Ανάπλασης II είναι η ολοκλήρωση της κατεδάφισης των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων στην Περιοχή Ανάπλασης I.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας οικοδομής του όμορου στο γήπεδο ποδοσφαίρου εμπορικού κτιρίου στην Περιοχή Ανάπλασης II αποτελεί η έκδοση άδειας κατεδάφισης των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων στην Περιοχή Ανάπλασης I. Η έκδοση της άδειας λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων, πλην του γηπέδου ποδοσφαίρου, στην Περιοχή Ανάπλασης II, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας λειτουργίας των κτιρίων και εγκαταστάσεων στην Περιοχή Ανάπλασης II, Τομέας Β' του προγράμματος ανάπλασης.

Την εκτέλεση των εργασιών και τα λοιπά έξοδα κατεδάφισης στην Περιοχή Ανάπλασης I δύναται να αναλάβει οποιοσδήποτε εκ των φορέων υλοποίησης του Προγράμματος, ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Με πράξεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Δ'), διαπιστώνεται η πλήρωση των προϋποθέσεων της παρούσας παραγράφου.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3481/2006 καταργούνται, με εξαίρεση: α) τις διατάξεις της παραγράφου 1 κατά το τμήμα τους και μόνο με το οποίο το Ο.Τ. 22 της περιοχής 69 του Δήμου Αθηναίων χαρακτηρίστηκε ως κοινόχρηστος χώρος πρασίνου και β) τις διατάξεις της περιπτώσεως α' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, κατά το τμήμα τους και μόνο με το οποίο τροποποιήθηκε το ρυμοτομικό σχέδιο στο Ο.Τ. 45 της Πολεοδομικής Ενότητας Ελαιώνα του Δήμου Αθηναίων και καθορίστηκαν νέα Ο.Τ. 45α και ενοποιημένο Ο.Τ. 45-46-50. Καταργείται επίσης κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος.

Άρθρο 24

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο πέμπτο του ν. 3559/2007 (Α' 102), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« 2. Σε περίπτωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής μπορεί να ζητηθεί, με αγωγή ενώπιον του αρμοδίου καθ' ύ-

λην και κατά τόπον Πρωτοδικείου, η αναγνώριση του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή εγγραφή και η διόρθωση, ολικά ή μερικά, της πρώτης εγγραφής.

Η αγωγή (αναγνωριστική ή διεκδικητική) ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ετών, εκτός εάν πρόκειται για το Ελληνικό Δημόσιο και για μόνιμους κατοίκους εξωτερικού ή εργαζόμενους μόνιμα στο εξωτερικό κατά τη λήξη της δεκαετούς αυτής προθεσμίας, για τους οποίους η προθεσμία άσκησης της αγωγής είναι δώδεκα έτη. Για τα πρόσωπα των δύο τελευταίων κατηγοριών, που εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα κατά την τελευταία διετία της δεκαετίας κατά τα ως άνω προθεσμίας, η προθεσμία για την άσκηση της αγωγής δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο διετίας από την οριστική εγκατάστασή τους στην Ελλάδα. Η αποκλειστική προθεσμία αυτής της παραγράφου αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος, που προβλέπει το άρθρο 1 παράγραφος 3. Η αγωγή απευθύνεται κατά του αναγραφόμενου ως δικαιούχου του δικαιώματος στο οποίο αφορά η πρώτη εγγραφή ή κατά των καθολικών του διαδόχων. Σε περίπτωση ειδικής διαδοχής στο δικαίωμα στο οποίο αφορά η πρώτη εγγραφή, η αγωγή πρέπει να στραφεί τόσο κατά του φερόμενου με την πρώτη εγγραφή ως δικαιούχου ή των καθολικών του διαδόχων, όσο και κατά των ειδικών διαδόχων αυτού. Όταν η αγωγή στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που αναγράφεται ως δικαιούχος δικαιώματος στις αρχικές εγγραφές, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του ν. 2732/1999 (Α' 154). Επί αγωγών που ασκούνται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου τηρείται από αυτό η διαδικασία του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.»

2. Μετά το άρθρο 19 του ν. 2664/1998, προστίθεται άρθρο 19Α ως ακολούθως:

«Άρθρο 19Α

Προσαρμογή των κτηματολογικών διαγραμμάτων λόγω επαναπροσδιορισμού της θέσης και των ορίων των γεωτεμαχίων

1. Με απόφαση του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος (Ο.Κ.Χ.Ε.), που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κηρύσσεται ο επαναπροσδιορισμός της θέσης και των ορίων των γεωτεμαχίων της οριοθετούμενης με την απόφαση αυτή κτηματογραφημένης περιοχής, όταν διαπιστώνεται ανάγκη εκτεταμένης προσαρμογής της αποτύπωσης των ακινήτων στα κτηματολογικά διαγράμματα με εφαρμογή νεότερων και ακριβέστερων μεθόδων μέτρησης και απεικόνισης, η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 άρθρου 19.

Η απόφαση αυτή και το απόσπασμα χάρτη της οριοθετούμενης περιοχής, που τη συνοδεύει, δημοσιεύονται σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας και σε δύο της περιφέρειας, στην οποία υπάγεται η κτηματογραφημένη περιοχή, εφόσον υπάρχουν. Οι σχετικές εργασίες εκτελούνται από την ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. ή ανατίθενται από αυτήν σε τρίτους δυνάμει σχετικών συμβάσεων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Η απόφαση διαβιβάζεται αμέσως στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο και ο Προϊστάμενός του προβαίνει αυτεπαγγέλτως, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στην εγγραφή της στα κτηματολογικά φύλλα των ακινήτων που

περιλαμβάνονται στο απόσπασμα του χάρτη της παραγράφου 1. Η απόφαση καταχωρίζεται στη θέση που καταχωρίζεται και η αγωγή της παραγράφου 2 του άρθρου 13.

3. Για τη σύνταξη των σχετικών κτηματολογικών διαγραμμάτων και πινάκων για τον επαναπροσδιορισμό της θέσης και των ορίων των γεωτεμαχίων λαμβάνονται υπόψη, ενδεικτικά, τα στοιχεία που τηρούνται στο κατά τόπον αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο και περιέχονται στο αρχείο τίτλων και διαγραμμάτων και στο αρχείο κτηματογράφησης, πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες που συλλέγονται από τον Ο.Κ.Χ.Ε. από άλλες υπηρεσίες και από τους οριοδείκτες ή με επιτόπια έρευνα ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

4. Τα κτηματολογικά διαγράμματα και οι πίνακες της προηγούμενης παραγράφου αναρτώνται στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο και στο Δημοτικό Κατάστημα και κοινοποιούνται υποχρεωτικά με επιμέλεια του Ο.Κ.Χ.Ε. πριν από την ανάρτηση, στο Ελληνικό Δημόσιο. Ανακοίνωση του Ο.Κ.Χ.Ε. για την ανάρτηση, με αναφορά στον τόπο και το χρόνο της ανάρτησης και μνεία του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 και της έναρξης του υπολογισμού της σχετικής προθεσμίας δημοσιεύεται σε δύο εφημερίδες της περιφέρειας, εφόσον υπάρχουν, καθώς και σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας, αναρτάται δε στο Κτηματολογικό Γραφείο και στο Δημοτικό Κατάστημα. Τα διαγράμματα και οι πίνακες παραμένουν αναρτημένα επί δύο (2) μήνες από την ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας της παραγράφου 5.

5. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αντιρρήσεις κατά των διαγραμμάτων και πινάκων της παραγράφου 4. Μαζί με τις αντιρρήσεις συνυποβάλλονται όλα τα έγγραφα που τις θεμελιώνουν. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα, η οποία αρχίζει από την τελευταία χρονικά ανάρτηση ή δημοσίευση της παραγράφου 4. Για τους κατοίκους της αλλοδαπής η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων είναι δύο (2) μήνες.

Επί των αντιρρήσεων αποφαινεται το Δ.Σ. του Ο.Κ.Χ.Ε.. Όταν με τις αντιρρήσεις τίθενται υπό αμφισβήτηση τα όρια όμορων ακινήτων ή τα δικαιώματα τρίτων προσώπων, αποφασίζει το Δ.Σ. του Ο.Κ.Χ.Ε. μετά από εισήγηση Επιτροπής, που συγκροτείται με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε. και αποτελείται από: α) έναν από τους ακολούθως κατονομαζόμενους νομικούς ως πρόεδρο - με τη σειρά που αυτοί αναγράφονται στο κείμενο της παρούσας διάταξης - δηλαδή είτε από έναν δικηγόρο παρ' εφέταις με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο είτε, από έναν συμβολαιογράφο με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, υποδεικνυόμενο από τον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο, β) έναν αγρονόμο-τοπογράφο μηχανικό υποδεικνυόμενο από τον οικείο περιφερειάρχη, γ) έναν από τους ακολούθως κατονομαζόμενους νομικούς, δηλαδή έναν δικηγόρο παρ' εφέταις, με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο, είτε έναν συμβολαιογράφο με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία, υποδεικνυόμενο από τον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο. Προϋπόθεση του παραδεκτού των αντιρρήσεων, όταν με αυτές ζητείται η αντικατάσταση (ο εκτοπισμός) από τους κτηματολογικούς πίνακες, εν όλω ή εν μέρει, καταχωρισθέντος δικαιώματος άλλου προσώ-

που, αποτελεί η κοινοποίηση των αντιρρήσεων από αυτόν που τις ασκεί στον θιγόμενο. Στην περίπτωση ακινήτων με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη» οι αντιρρήσεις κοινοποιούνται, με ποινή απαραδέκτου, στο Ελληνικό Δημόσιο.

6. Για καθένα από τα τακτικά μέλη της Επιτροπής της παραγράφου 5 ορίζεται, σύμφωνα με την ίδια διαδικασία, νόμιμος αναπληρωτής του. Ο ορισμός των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής πραγματοποιείται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Ο.Κ.Χ.Ε.. Αν η παραπάνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, ο Ο.Κ.Χ.Ε. έχει δικαίωμα να ορίσει αυτός το μη υποδεικνυόμενο εμπροθέσμως μέλος, το οποίο για μεν τη θέση του προέδρου πρέπει να είναι είτε δικηγόρος τουλάχιστον παρ' εφέταις με πενταετή υπηρεσία είτε συμβολαιογράφος με πενταετή υπηρεσία στο εν λόγω λειτούργημα, για δε τη θέση των υπολοίπων μελών πρέπει να είναι ένας αγρονόμος – τοπογράφος μηχανικός με πενταετή υπηρεσία και ένας ακόμη από τους αμέσως προηγούμενους αναφερόμενους νομικούς, με τριετή υπηρεσία, με τη σειρά που αυτοί αναγράφονται στο κείμενο της παρούσας διάταξης. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η συγκρότηση της Επιτροπής στην κτηματογραφημένη περιοχή που έχει οριστεί με την απόφαση της παραγράφου 1, ο Ο.Κ.Χ.Ε. μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να συγκροτήσει την Επιτροπή και οπουδήποτε άλλου εκτός από την κτηματογραφημένη περιοχή, ζητώντας εκ νέου την υπόδειξη όλων των μελών της από αντίστοιχους φορείς της περιοχής όπου πρόκειται να λειτουργήσει και, σε κάθε περίπτωση, από αντίστοιχους φορείς της Αθήνας. Με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε. ρυθμίζονται η κατά τόπον αρμοδιότητα της Επιτροπής και ο τρόπος λειτουργίας της, η γραμματειακή της υποστήριξη, η αμοιβή των μελών και του γραμματέα της, η οποία καθορίζεται κατά τις κείμενες διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Η Επιτροπή εισηγείται επί των αντιρρήσεων, αξιολογώντας όλα τα στοιχεία που προσκομίζουν οι ενδιαφερόμενοι, κάθε στοιχείο που συλλέχθηκε κατά τη διαδικασία σύνταξης των κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων της παραγράφου 3, όπως και κάθε αναγκαία πληροφορία που θα ζητηθεί από το οικείο Κτηματολογικό Γραφείο ή τους ενδιαφερόμενους. Η Επιτροπή εισηγείται αιτιολογημένα για την αποδοχή ή την απόρριψη των αντιρρήσεων εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την παράδοση σε αυτήν από τον Ο.Κ.Χ.Ε. των φακέλων των αντιρρήσεων. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) ακόμη μήνες με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε.. Θέματα σχετικά με τη διαδικασία υποβολής και εξέτασης των αντιρρήσεων, καθώς και κάθε σχετικό ζήτημα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα ρυθμίζονται με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών, όπως αυτές προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους, εκδίδεται απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε. για την αποδοχή ή την απόρριψη των αντιρρήσεων και την έγκριση του περιεχομένου των κτηματολογικών διαγραμμάτων και πινάκων της παραγράφου 3 λόγω του επαναπροσδιορισμού της θέσης και των ορίων των γεωτεμαχίων σύμφωνα με αυτήν. Ο Προϊστάμενος του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου προβαίνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στις σχετικές εγγραφές αμέσως μετά τη διαβίβαση της απόφασης σε αυτόν.

8. Μετά την εγγραφή της απόφασης της παραγράφου 1 στα κτηματολογικά βιβλία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, εάν η εγγραπτέα πράξη της οποίας ζητείται η καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο είναι εμπράγματο δικαιοπραξία, επισυνάπτεται σε αυτήν υποχρεωτικά και με ποινή ακυρότητάς της, αντί του προβλεπόμενου στο άρθρο 14 παράγραφος 5 του νόμου αυτού αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος, διάγραμμα με καρτεσιανές συντεταγμένες του συστήματος ΕΓ-ΣΑ'87, στο οποίο αποτυπώνεται η ακριβής θέση και τα όρια του ακινήτου στο οποίο αφορά η εγγραπτέα πράξη και περιέχεται πίνακας των επηρεαζόμενων ακινήτων, όπως αυτά αποτυπώνονται με τον Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου στα κτηματολογικά διαγράμματα και προκύπτουν από το συσχετισμό του προαναφερόμενου διαγράμματος με τη χωρική βάση του Εθνικού Κτηματολογίου, απλό δε αντίγραφο αυτού συνυποβάλλεται με την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 14 του νόμου αυτού. Εάν στην εγγραπτέα πράξη έχει επισυναφθεί, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τοπογραφικό διάγραμμα, απλό αντίγραφο του συνυποβάλλεται επίσης με την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 14 του νόμου αυτού. Για κάθε άλλη εγγραπτέα πράξη το διάγραμμα του πρώτου εδαφίου συνυποβάλλεται με την αίτηση καταχώρισης της παρ. 1 του άρθρου 14. Στην περίπτωση αυτή δεν συνυποβάλλεται το προβλεπόμενο στην παρ. 4 του άρθρου 14 του νόμου αυτού απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος. Διάγραμμα δεν συνυποβάλλεται, όταν η πράξη της οποίας ζητείται η καταχώριση στα κτηματολογικά φύλλα αφορά σε εξάλειψη, κατάργηση, διαγραφή ή άρση εγγραπτέου δικαιώματος. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παράγραφοι 4 και 5.

9. Στην αίτηση για την καταχώριση της εγγραπτέας πράξης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του νόμου αυτού αναγράφονται υποχρεωτικά, εκτός των αναφερόμενων στη διάταξη αυτή, το ακίνητο στο οποίο αφορά η ζητούμενη καταχώριση και τα προσδιοριζόμενα ως επηρεαζόμενα ακίνητα στον πίνακα του διαγράμματος της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου. Τα εγγραπτέα δικαιώματα που καταχωρίζονται σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, καθώς και κάθε παράγωγο από αυτά δικαίωμα και κάθε πράξη που στηρίζεται σε αυτά, τελούν υπό την αναβλητική αίρεση της έκδοσης της προβλεπόμενης στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου απόφασης του Δ.Σ. του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος, με την οποία θα αποκαθίσταται το ακίνητο που αυτά αφορούν.

10. Το περιεχόμενο των κτηματολογικών διαγραμμάτων και πινάκων της παραγράφου 4 και οι τεχνικές προδιαγραφές του επαναπροσδιορισμού της θέσης και των ορίων των γεωτεμαχίων κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθορίζονται με αποφάσεις του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοιες αποφάσεις, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να γίνονται και κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της μελέτης επαναπροσδιορισμού μικρής κλίμακας αλλαγές των καθορισθεισών τεχνικών προδιαγραφών, εφόσον αυτές εξυπηρετούν το σκοπό της κτηματογράφησης και δεν βλάπτονται τα συμβατικά δικαιώματα του αναδόχου.

11. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 για την κήρυξη του επαναπροσδιορισμού της θέσης και των ορίων των γεωτεμαχίων της οριοθετούμε-

νης με την απόφαση αυτή κτηματογραφημένης περιοχής και μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 6, αναστέλλεται η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 13α του παρόντος νόμου στην περιοχή αυτή.»

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι ίσο χρόνο. Ο αδειούχος προβαίνει αμελλητί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και σε κάθε περίπτωση εντός διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30) μήνες από την έκδοση της άδειας παραγωγής, καθώς και για την υλοποίηση του έργου.

Η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια παραγωγής στην περίπτωση μη συμμόρφωσης του αδειούχου με την ανωτέρω υποχρέωση, σύμφωνα με τις σχετικές ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 5 με την οποία εγκρίνεται ο Κανονισμός Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, καταργείται.

5. Η ρύθμιση της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ισχύει για όλες τις άδειες παραγωγής που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η ανάκληση αδειών παραγωγής που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 5 με την οποία εγκρίνεται ο Κανονισμός Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Η παρ. 1 του άρ-

θρου 15 του ν. 3851/2010 (Α' 85) καταργείται.

6. Η περίπτωση ι' της παρ. Α3 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ποσό μέχρι ποσοστού 1% της προ Φ.Π.Α. τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια στους οικιακούς καταναλωτές των Δήμων στους οποίους λειτουργούν οι σταθμοί Α.Π.Ε., με σκοπό να πιστωθούν οι οικιακοί καταναλωτές μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της πίστωσης της παρούσας παραγράφου είναι οι οικιακοί καταναλωτές εντός των διοικητικών ορίων της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας του Δήμου, εφόσον υπάρχει, όπου λειτουργούν οι σταθμοί Α.Π.Ε.. Η πίστωση αφορά στη χρέωση των καταναλώσεων ενέργειας και όλων των πρόσθετων επιβαρύνσεων επί αυτής. Τυχόν υπόλοιπο της ανωτέρω πίστωσης επιμερίζεται ανά παροχή στους οικιακούς καταναλωτές του αντίστοιχου Δήμου ή Κοινότητας του ν. 2539/1997 (Α' 244), ως αντιστάθμισμα των χρεώσεων υπέρ τρίτων στους οποίους και αποδίδεται σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού και επιμερισμού των ανωτέρω ποσών, ο χρόνος εκκαθάρισης, τα ανώτατα όρια καταναλώσεων προς πίστωση των δικαιούχων, η σχετική διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση μπορεί να προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων από τη Ρ.Α.Ε. για τον καθορισμό της τεκμαρτής μοναδιαίας πίστωσης για οικιακούς καταναλωτές σε ευρώ ανά μεγαβατώρα, βάσει της μεθοδολογίας που ορίζεται σε αυτήν.»

Άρθρο 25

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΟΥΤΣΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΑΝΑΠΛ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2011

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8, τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:00

* 0 1 0 0 1 4 4 1 7 0 6 1 1 0 0 2 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004